

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 52/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. februára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Oravcom, Hlavná 19, Prešov, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 13 C 192/2009-1438 z 20. októbra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 13 C 192/2009-1438 z 20. októbra 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení žalovaného v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 13 C 192/2009, ktorého predmetom je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“).

3. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol nasledujúce skutočnosti:

„Okrem iných položiek, ktoré majú tvoriť masu BSM je spornou aj vlastníctvo tisíc kusov akcií spoločnosti [REDAKOVANÉ] so sídlom na Cypre, ktorá bola v čase zániku BSM vlastníkom akcií spoločnosti [REDAKOVANÉ] so sídlom v Prešove, kde vykonáva žalovaný funkciu predsedu predstavenstva.

Na pojednávaní konanom 14.04.2015 súd využil svoje oprávnenie a okrem iného vyslovil názor, že do BSM patrí aj tisíc kusov akcií spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Súd na tomto pojednávaní tiež uviedol, že je otázne ocenenie majetku tejto spoločnosti. Žalovaný takéto tvrdenie súdu poprel s poukazom na to, že neexistuje žiadna majetková súvislosť medzi spoločnosťou [REDAKOVANÉ] a ním.

Na ďalšom pojednávaní, ktoré sa konalo 22.09.2015 súd svojim uznesením bez ďalšieho dokazovania rozhodol, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] bude požiadaná o poskytnutie informácií o celkovom majetku tejto spoločnosti ku dňu zániku BSM a zároveň budú požiadané príslušné orgány Cyperskej republiky o justičnú spoluprácu pri zisťovaní stavu majetku tejto spoločnosti.

Následným dokazovaním justičnými orgánmi Cyperskej republiky sa však Okresnému súdu Prešov nepodarilo zistiť žiadne relevantné informácie o stave majetku spoločnosti [REDAKOVANÉ] ku dňu zániku BSM.

Následne Okresný súd Prešov na návrh žalobkyne Uznesením zo dňa 11.04.2017, č. k. 13C/192/2009 - 1406 ustanovil znaleckú organizáciu [REDAKOVANÉ], ktorej uložil bez ďalšieho dokazovania povinnosť určiť hodnotu spoločnosti [REDAKOVANÉ] Prešov so sídlom v Prešove.

Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný sťažnosť a žiadal jeho zrušenie. Vytkol súdu prvej inštancie nepreskúmateľnosť uvedeného uznesenia, z ktorého nebolo možné zistiť, na základe akých dôvodov sa Okresný súd Prešov rozhodol znalecky oceniť majetok spoločnosti, v ktorej ani jedna zo strán konania nikdy nebola a nie je akcionárom. Navyše súd nijako nezdôvodnil, prečo dal znalecky oceniť práve majetok spoločnosti [REDACTED] Prešov a nie akcií spoločnosti [REDACTED], resp. iného jej majetku, ktorý tvoria komplex aktív a pasív tejto spoločnosti.

Proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť aj žalobkyňa, ktorá však žiadala o zníženie svojej povinnosti na zloženie výšky preddavku na trovy znaleckého dokazovania.

Okresný súd Prešov svojim uznesením zo dňa 20.10.2017 č. k. 13C/192/2009 - 1438 zamietol sťažnosť žalovaného, vyhovel sťažnosti žalobkyne, keď tejto uložil povinnosť zložiť preddavok vo výške 5.880 € na trovy tohto dokazovania a súčasne ustanovil inú znaleckú organizáciu [REDACTED] ktorej rovnako uložil určiť hodnotu spoločnosti [REDACTED] Prešov k dátumu zániku BSM, t. j. 29.11.2008. Proti tomuto uzneseniu vydanému sudcom nie je v zmysle ust. 357 CSP prípustné odvolanie.“

4. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu sťažovateľ poukázal na to, že okresný súd „sa rozhodol vybrať jedno z aktív spoločnosti [REDACTED], ktoré sa rozhodol znalecky oceniť, čo pre výsledok konania o vyporiadaní BSM nemôže mať žiaden právne hodnotný význam, pretože ak súd ustáli, že je potrebné vyporiadať majetok spoločnosti [REDACTED] je nevyhnutné zistiť majetkové pomery tohto subjektu“. Tiež vytkol, že okresný súd napadnutým uznesením „zjavne nerešpektuje zákonom chránené záujmy a týmto svojim postupom poskytuje právnu ochranu zjavnému zneužitiu práva, čo vedie k nedôvodnému zvyšovaniu nákladov konania a tiež k prietahom v konaní“.

5. Sťažovateľ vyslovil aj názor, že napadnuté uznesenie okresného súdu je arbitrárne, pretože okresný súd nereagoval na jeho námietky vznesené v sťažnosti, konkrétne, čo viedlo okresný súd k procesnému rozhodnutiu s cieľom oceniť majetok spoločnosti, v ktorej ani jeden z účastníkov konania nebol a nie je akcionárom.

6. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že napadnutým uznesením okresný súd porušil jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby mu prikázal zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania.

7. Podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľ tiež navrhol, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu. Svoj návrh odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie je podľa jeho názoru *„svojvoľné a porušujúce jeho základné práva na súdnu ochranu, rovnosť účastníkov a právo na spravodlivé súdne konanie“*. Tiež poukázal na to, že *„Rozhodnutie okresného súdu bude mať významný negatívny dopad aj na práva iného subjektu - právnickej osoby, navyše vo vzťahu k sťažovateľovi je neurčité, nejasné a nekonkrétne a nemá žiadny súvis s predmetom sporu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov...“*. Odložením vykonateľnosti napadnutého uznesenia podľa neho nevznikne žiadna ujma stranám sporu a tretím osobám, ktorých sa uznesenie bezprostredne týka, a dočasné opatrenie nie je ani v rozpore so žiadnym dôležitým verejným záujmom.

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon

neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

11. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

12. Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

13. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

14. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa, ktorý vytkol arbitrárnosť napadnutého uznesenia, pretože okresný súd nereagoval na jeho námietky vznesené v sťažnosti, konkrétne, na základe akých dôvodov sa okresný súd rozhodol znalecky oceniť majetok spoločnosti, v ktorej ani jedna zo strán konania nikdy nebola a nie je akcionárom, ústavný súd považoval za potrebné citovať relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu, v ktorom sa uvádza:

„Žalovaný vo svojej sťažnosti, okrem toho že uznesenie je podľa neho nepreskúmateľné, neuviedol žiadne dôvody nesprávnosti tohto rozhodnutia, a keďže sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná, súd jeho sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.“

15. Ústavný súd poukazuje na to, že predmetom sťažnosti sťažovateľa je vec, ktorú možno zaradiť k veciam, pri ktorých nemožno proti prvostupňovému rozhodnutiu súdu podať opravný prostriedok v zmysle platného Civilného sporového poriadku. V takýchto prípadoch by bolo proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú uplatňované pri zisťovaní skutkového základu sporu a pri jeho právnom posúdení (I. ÚS 194/2017), čo podľa názoru ústavného súdu v tejto veci splnené nebolo.

16. Okresný súd v napadnutom uznesení o nariadení znaleckého dokazovania síce nedal odpoveď na otázku sťažovateľa, prečo sa má znalecky oceniť majetok spoločnosti, v ktorej ani jedna zo strán nebola a nie je akcionárom, avšak túto skutočnosť nepovažuje ústavný súd za taký zásah do práv sťažovateľa, ktorý by bol z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neudržateľný. Navyše, ani sťažovateľ v podanej sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu o nariadení znaleckého dokazovania vydanému súdnym úradníkom, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením, neuviedol žiadnu argumentáciu, prečo by nemal byť znalecky oceňovaný majetok predmetnej spoločnosti, aj s poukazom na obsah podanej ústavnej sťažnosti, z ktorého vyplýva, že vlastníkom akcií oceňovanej spoločnosti [REDAKOVANÉ] Prešov mala byť v čase zániku BSM spoločnosť [REDAKOVANÉ], ktorej tisíc kusov akcií má patriť do BSM.

17. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

18. Odmietnutím je sťažnosť sťažovateľa vybavená v celom rozsahu vrátane jeho návrhu na vydanie dočasného opatrenia, ktorého vydanie prichádza do úvahy len v prípade sťažnosti prijatej na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2018